

Πρακτική άσκηση φοιτητών: γέφυρα με την αγορά εργασίας για τους νέους, ικανά μελλοντικά στελέχη για τις επιχειρήσεις

Βασικά ευρήματα

- Η ποιοτική πρακτική άσκηση στη διάρκεια των σπουδών είναι η γέφυρα μεταξύ της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της αγοράς εργασίας δίνοντας στους φοιτητές την ευκαιρία επαφής με το πραγματικό εργασιακό περιβάλλον.
- Η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες στη μετάβαση των νέων από την εκπαίδευση στην απασχόληση ([OECD, 2017](#)).
- Έχει σημαντικά οφέλη και για τις επιχειρήσεις καθώς αξιοποιούν νέες γνώσεις, αλλά και δημιουργούν μια δεξαμενή αξιόλογου ανθρώπινου δυναμικού.
- Στην Ανώτατη Εκπαίδευση όμως, είναι σχετικά υποβαθμισμένη και χαρακτηρίζεται από προαιρετικό χαρακτήρα, μικρή διάρκεια, εξάρτηση της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ, και γραφειοκρατικές διαδικασίες.
- Η πρακτική άσκηση πρέπει να προσεγγισθεί **ολιστικά**, μέσα στο ευρύτερο **πλαίσιο διευκόλυνσης της μετάβασης των νέων από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας**.
- **Πανεπιστήμια και επιχειρήσεις χρειάζεται και μπορούν να συνεργαστούν**, με δομημένο και συστηματικό τρόπο, μέσα σ' ένα πλαίσιο αμοιβαίας αναγνώρισης και κατανόησης των αναγκών.

Η ποιοτική πρακτική άσκηση στη διάρκεια των σπουδών είναι η γέφυρα μεταξύ της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της αγοράς εργασίας. Δίνει την ευκαιρία σε φοιτητές να βρεθούν σε πραγματικό επιχειρηματικό και εργασιακό περιβάλλον, να διερευνήσουν τα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα, να εφαρμόσουν στην πράξη και να ενισχύσουν τις επιστημονικές τους γνώσεις, και να αποκτήσουν οριζόντιες και επαγγελματικές δεξιότητες χρήσιμες για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Με επείγουσες προκλήσεις για την απασχόληση των νέων και τον παραγωγικό μετασχηματισμό, είναι κρίσιμο να ενισχυθεί ο θεσμός και η αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης, με συνένωση δυνάμεων και ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών και δεσμεύσεων.

Η θέση της Ελλάδας

Η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες στη μετάβαση των νέων από την εκπαίδευση στην απασχόληση ([OECD, 2017](#)). Η έλλειψη εργασιακής εμπειρίας είναι ένας από τους παράγοντες που συμβάλλουν στην υψηλή ανεργία των νέων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή στην απασχόληση σε θέσεις χαμηλότερων προσόντων. Με δεδομένη τη δυσκολία κάλυψης κενών θέσεων εργασίας με προσωπικό με κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες, τις συνέπειες της ελληνικής κρίσης, αλλά και της πανδημίας, χρειάζονται νέες πρωτοβουλίες, μεταξύ άλλων, για επενδύσεις στην πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Αμοιβαία οφέλη για τις επιχειρήσεις και για τους νέους

Η πρακτική άσκηση παρέχει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν νέες γνώσεις, δεξιότητες και καινοτόμες ιδέες, που μεταφέρουν οι φοιτητές μέσα από τη στενή επαφή τους με την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα. Επίσης, οι επιχειρήσεις που προσφέρουν ποιοτικές θέσεις πρακτικής άσκησης έχουν την ευκαιρία, όχι μόνο να δημιουργήσουν μία δεξαμενή αξιόλογου ανθρώπινου δυναμικού, μέσα από την οποία μπορούν να αντλούν ικανά μελλοντικά στελέχη, αλλά και να αναβαθμίσουν την εταιρική τους εικόνα και να προωθήσουν τη φήμη τους ως εργοδότες (employer brand).

Θέση στην ανώτατη εκπαίδευση

Παρά τα αδιαμφισβήτητα πλεονεκτήματά της, η πρακτική άσκηση δεν έχει τη θέση που θα όφειλε στα προγράμματα σπουδών των ελληνικών Πανεπιστημίων, αλλά ούτε και στις επιχειρήσεις που δυσκολεύονται να αναγνωρίσουν την αξία και χρησιμότητά της. Αναπόφευκτα, δεν αποτελεί προτεραιότητα ούτε για τους φοιτητές.

Στην Ελλάδα, η πρακτική άσκηση των φοιτητών χαρακτηρίζεται από: προαιρετικό χαρακτήρα, μικρή διάρκεια, έλλειψη ευελιξίας, ισχυρή εξάρτηση της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ, μη σταθερό και ενιαίο διοικητικό πλαίσιο, γραφειοκρατικές διαδικασίες. Όλα αυτά, αποθαρρύνουν τη συμμετοχή των επιχειρήσεων ή και υπονομεύουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Τομέας Απασχόλησης και Αγοράς Εργασίας

Διευθυντής: Χρήστος Α. Ιωάννου
Policy Expert: Τέσσα Μίχου
Policy Analyst: Ζήσης Μανούζας
Policy Analyst: Ελευθερία Ρώμα

Για πληροφορίες: E:socialaff@sev.org.gr | T: 211 5006 148

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Με τα σημερινά μάλιστα δεδομένα, όπως έχουν διαμορφωθεί από την πρόσφατη ενσωμάτωση των ΤΕΙ στα Πανεπιστήμια, οι ποιοτικές διαστάσεις της πρακτικής άσκησης αναμένεται να επιβαρυνθούν ακόμα παραπάνω. Στα νέα προγράμματα σπουδών η εξάμηνη υποχρεωτική πρακτική άσκηση των πρώην ΤΕΙ αντικαθίσταται, στις περισσότερες περιπτώσεις, με πρακτική άσκηση προαιρετικού χαρακτήρα και μικρής διάρκειας.

Ο ΣΕΒ στηρίζει την πρακτική άσκηση

Ο ΣΕΒ αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να στηρίξει έμπρακτα την αναβάθμιση του θεσμού της πρακτικής άσκησης, ξεκινώντας με τη δημιουργία ενός πλαισίου και ενός δικτύου διαλόγου και συνεργασίας Πανεπιστημίων και επιχειρήσεων.

Πρώτο βήμα ήταν η διεξαγωγή έρευνας προς τα μέλη του, με στόχο να καταγράψει τις απόψεις και τις προτάσεις τους για τη βελτίωση της πρακτικής άσκησης. Παράλληλα, επιχείρησε να διερευνήσει το τοπίο της πρακτικής άσκησης, όπως διαμορφώνεται σήμερα στα ελληνικά Πανεπιστήμια, προκειμένου να αναδείξει με τεκμηριωμένο τρόπο τα βασικά χαρακτηριστικά της.

Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στις 8 Απριλίου 2021, σε διαδικτυακή [εκδήλωση](#), με θέμα «**Επένδυση στην αναβάθμιση της πρακτικής άσκησης φοιτητών στις επιχειρήσεις**», με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας. Στόχος της εκδήλωσης ήταν να τεθούν τα κείρια ζητήματα της πρακτικής άσκησης από τις δύο πλευρές, να διατυπωθούν διαφορετικές προτάσεις και απόψεις και, κυρίως, να διερευνηθούν, και να δημιουργηθούν, δυναμικά πεδία συνεργασίας μεταξύ των δύο πλευρών. Οι ομιλητές συμφώνησαν πως με τη συμβολή των επιχειρήσεων, η πρακτική άσκηση πρέπει να αποτελέσει σημαντικό συστατικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Συμπεράσματα της έρευνας και της εκδήλωσης του ΣΕΒ

- Η πρακτική άσκηση είναι κυρίως προαιρετική, μικρής διάρκειας, **με περιορισμένη ευελιξία και με ισχυρή εξάρτηση της χρηματοδότησής της από το ΕΣΠΑ. Αυτό δημιουργεί ασυνέχειες στη διάθεση των πόρων ενώ οι επιχειρήσεις θέλουν και μπορούν να συνεισφέρουν ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες τους.**
- Έντονο είναι το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για πρακτική άσκηση φοιτητών που προέρχονται από **Σχολές Οικονομικών Επιστημών/Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πληροφορικής και Επιστημών Μηχανικής**. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης μπορεί τόσο να προωθηθεί σε όλους τους κύκλους σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και να προσλάβει διάφορες **εναλλακτικές μορφές (ως προς τη διάρκεια, τη συνεχή ή διακεκομμένη άσκηση, κοκ.)**.
- Για τις επιχειρήσεις η διάρκεια της πρακτικής άσκησης πρέπει **να είναι ιδανικά 6 μήνες** και να πραγματοποιείται, κατά προτίμηση, στο **τελευταίο έτος/εξάμηνο των σπουδών**.
- Οι επιχειρήσεις θεωρούν απαραίτητη την **απλοποίηση και ενοποίηση των διαδικασιών** για την πρακτική άσκηση και επισημαίνουν την ανάγκη λειτουργίας **οργανωμένου διαύλου επικοινωνίας** μεταξύ επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και φοιτητών.
- Η **διασφάλιση σταθερής χρηματοδότησης, με διεύρυνση των πηγών χρηματοδότησης**, της πρακτικής άσκησης εγγυάται τη διαχρονική προσφορά θέσεων από τις επιχειρήσεις.
- Η πρακτική άσκηση πρέπει να προσεγγισθεί **ολιστικά**, μέσα στο ευρύτερο **πλαίσιο διευκόλυνσης της μετάβασης των νέων από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας**.
- **Πανεπιστήμια και επιχειρήσεις χρειάζεται και μπορούν να συνεργαστούν**, με δομημένο και συστηματικό τρόπο, μέσα σ' ένα πλαίσιο αμοιβαίας αναγνώρισης και κατανόησης των αναγκών.
- Η υιοθέτηση αρχών ποιότητας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο ενός αναβαθμισμένου θεσμού πρακτικής άσκησης.

Προτάσεις του ΣΕΒ

Στο πλαίσιο του θεσμικού του ρόλου, ο ΣΕΒ έχει καταθέσει επανειλημμένα προτάσεις προς την Πολιτεία για την αναβάθμιση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του θεσμού. Ενδεικτικά:

- Υποχρεωτικότητα και τουλάχιστον τρίμηνη διάρκεια της πρακτικής άσκησης στις σχολές STEM, καθώς και στις οικονομικές σχολές
- Δημιουργία ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου για την εφαρμογή της πρακτικής άσκησης, με σταθερή χρηματοδότηση και με κίνητρα για τις επιχειρήσεις
- Συνεργασία με τις επιχειρήσεις για την υιοθέτηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ποιότητας για την πρακτική άσκηση.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, ο ΣΕΒ προχωρά στα επόμενα βήματα της πρωτοβουλίας, θέτοντας τα θεμέλια **ενός δικτύου διαλόγου και συνεργασίας Πανεπιστημίων και επιχειρήσεων για το μέλλον**, που δεν θα αφορά μόνο την πρακτική άσκηση αλλά γενικότερα την εκπαίδευση, απασχόληση και ομαλή ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.

A. Τα συμπεράσματα της έρευνας και της διαδικτυακής εκδήλωσης του ΣΕΒ

Ο ΣΕΒ διοργάνωσε στις 8 Απριλίου 2021 διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα «**Επένδυση στην αναβάθμιση της πρακτικής άσκησης φοιτητών στις επιχειρήσεις**», στην οποία συμμετείχαν μέλη της ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας.

Παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα της έρευνας και στη συνέχεια σε δύο θεματικά πάνελ, ακαδημαϊκοί και στελέχη επιχειρήσεων τοποθετήθηκαν σε κρίσιμα ζητήματα αναφορικά με τη θέση της πρακτικής άσκησης στα Προγράμματα Σπουδών και με το ρόλο των επιχειρήσεων στην προσφορά ποιοτικών θέσεων.

Οι ομιλητές συμφώνησαν ως προς τη χρησιμότητα της πρακτικής άσκησης για την ένταξη των νέων αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ενώ και οι επιχειρήσεις δείχνουν ενδιαφέρον για ενεργό συμμετοχή (και χρηματοδότηση) υπό τους κατάλληλους όρους και προϋποθέσεις.

«... και πραγματικά πολλοί μας είπαν ότι λόγω της πρακτικής τους άσκησης στη ΔΕΗ έχουν αλλάξει τον αρχικό προσανατολισμό τους για την τελική τους κατεύθυνση ή ειδίκευση μετά την απόκτηση του πτυχίου τους.»

Παναγιώτης Μαυροειδής, ΔΕΗ

Ωστόσο, η πρακτική άσκηση, έτσι όπως οργανώνεται στα ελληνικά Πανεπιστήμια, έχει ορισμένα χαρακτηριστικά που αποδυναμώνουν την αξία της, επηρεάζοντας την προσφορά θέσεων από τις επιχειρήσεις, αλλά και την ίδια την ποιότητά της (ενδεικτικά, η περιορισμένη διάρκειά της, ο προαιρετικός της χαρακτήρας και η έντονη εξάρτηση της χρηματοδότησής της από το ΕΣΠΑ). Η εφαρμογή του νέου χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την κατάργηση της υποχρεωτικότητας και τη μείωση της διάρκειας της πρακτικής άσκησης, ως επακόλουθα της ενσωμάτωσης των ΤΕΙ στα Πανεπιστήμια, εντείνουν ακόμη περισσότερο τις παραπάνω αδυναμίες.

Τα χαρακτηριστικά αυτά, καθώς και η απουσία ενιαίου θεσμικού πλαισίου και οι γραφειοκρατικές, συχνά διαφορετικές ανά Πανεπιστήμιο, διαδικασίες εφαρμογής της πρακτικής άσκησης, δεν ενθαρρύνουν την ευελιξία, την ενημέρωση και τη συνεργασία που χρειάζονται οι επιχειρήσεις, ώστε να συνεισφέρουν ουσιαστικά στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Ταυτόχρονα, τα Πανεπιστήμια καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες για την προώθηση του θεσμού, αντιμετωπίζοντας, συχνά, αντίστοιχες δυσκολίες και προκλήσεις στην κάλυψη των αναγκών, τόσο των φοιτητών όσο και των φορέων που θέλουν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης (ενδεικτικά, έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης και ευελιξίας, αδυναμία υποστήριξης της διαδικασίας και της ουσιαστικής επαφής και συνεργασίας με τους Φορείς Υποδοχής).

Η διάσταση της ποιότητας που είναι συνυφασμένη με τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα της πρακτικής άσκησης αποτελεί πεδίο στο οποίο καλούνται και πρέπει να επενδύσουν οι επιχειρήσεις. Όμως, για να γίνει αυτή η επένδυση πιο ορατή και αποδοτική για τους νέους και τις επιχειρήσεις, είναι απαραίτητο οι επιχειρήσεις να έχουν στη διάθεσή τους, κατάλληλους διαύλους επικοινωνίας, μέσα και εργαλεία, ευελιξίες και επιλογές και σαφείς, ενιαίες και απλές διαδικασίες, και, εν τέλει, να αποκτήσουν ουσιαστικό ρόλο στο σχεδιασμό και την οργάνωση της πρακτικής άσκησης.

Τα κυριότερα συμπεράσματα της έρευνας του ΣΕΒ και της εκδήλωσης φωτίζουν κρίσιμα ζητήματα της πρακτικής άσκησης για τα οποία ακαδημαϊκή, επιχειρηματική κοινότητα και Πολιτεία χρειάζεται να συνομιλήσουν και να συνεργαστούν, σε μια κοινή προσπάθεια αναβάθμισης του θεσμού. Συγκεκριμένα:

- Σε αντίθεση με τις απόψεις και ανάγκες των επιχειρήσεων, δυνητικών Φορέων Υποδοχής φοιτητών, **στα προγράμματα σπουδών κυριαρχεί η πρακτική άσκηση προαιρετικού χαρακτήρα, μικρής διάρκειας, με περιορισμένη ευελιξία και με ισχυρή εξάρτηση της χρηματοδότησής της από το ΕΣΠΑ.**
- Για τις επιχειρήσεις η πρακτική άσκηση πρέπει **να έχει μεγάλη διάρκεια (6 μήνες)** και να πραγματοποιείται, κατά προτίμηση, στο **τελευταίο έτος/εξάμηνο των σπουδών.**
- Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για υποδοχή φοιτητών επικεντρώνεται στις **Σχολές Οικονομικών Επιστημών/Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πληροφορικής και Επιστημών Μηχανικής.**
- Κρίσιμα στοιχεία για την αναβάθμιση της πρακτικής άσκησης αποτελούν η δημιουργία **ενιαίου, απλουστευμένου θεσμικού και διοικητικού πλαισίου, και οι ποιοτικές προδιαγραφές της εφαρμογής της**, στη βάση κοινά αποδεκτών αρχών ποιότητας.
- Απαιτείται **σταθερή χρηματοδότηση** της πρακτικής άσκησης, με **διεύρυνση των πηγών χρηματοδότησης.** Μάλιστα, οι επιχειρήσεις εξέφρασαν ενδιαφέρον να **χρηματοδοτήσουν μια αναβαθμισμένη πρακτική άσκηση.**
- Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης μπορεί να προωθηθεί σε όλους τους κύκλους σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ, ενισχυτικά, μπορεί να προσλάβει διάφορες **εναλλακτικές μορφές** (τμηματικά, στο πλαίσιο διπλωματικής εργασίας κλπ.)
- Η πρακτική άσκηση πρέπει να προσεγγισθεί **ολιστικά**, μέσα στο ευρύτερο **πλαίσιο διευκόλυνσης της μετάβασης των νέων στην αγορά εργασίας.**

«**Αν το πρώτο στάδιο της επαγγελματικής ανάπτυξης οριοθετηθεί ως στάδιο απόκτησης εργασιακής εμπειρίας, τότε η δημιουργία ενός δικτύου απόκτησης εργασιακής εμπειρίας με Πανεπιστήμια και επιχειρήσεις υπό τη σκέπη του ΣΕΒ θα ήταν καταλυτική.**»
Αντιπρύτ. Άννα Σπύρτου, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Το πιο κρίσιμο, όμως στοιχείο, που αναδείχθηκε καταφανώς από την εκδήλωση που οργάνωσε ο ΣΕΒ, είναι ότι **η πρακτική άσκηση αποτελεί πεδίο στο οποίο Πανεπιστήμια και επιχειρήσεις χρειάζεται και μπορούν να συνεργαστούν**, με δομημένο και συστηματικό τρόπο, μέσα σ' ένα πλαίσιο αμοιβαίας αναγνώρισης και κατανόησης των αναγκών.

«**Μια πρακτική plus είναι μία ευκαιρία για συνεργασία Πανεπιστημίων και επιχειρήσεων πάνω στην Οικονομία της Γνώσης, και ακόμα πιο συγκεκριμένα σε αυτό που λέμε high skilled jobs. Αυτά είναι που χρειάζεται η ελληνική οικονομία.**»
Αν. Καθ. Πέτρος Καβάσαλης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Προς αυτήν την κατεύθυνση, ο ΣΕΒ, στηρίζοντας έμπρακτα την αναβάθμιση του θεσμού της πρακτικής άσκησης, προχωρά στα επόμενα βήματα αυτής της πρωτοβουλίας, δημιουργώντας τα θεμέλια **ενός δικτύου διαλόγου και συνεργασίας Πανεπιστημίων και επιχειρήσεων για το μέλλον**, όχι μόνο της πρακτικής άσκησης, αλλά

γενικότερα της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της ομαλής ένταξης των νέων αποφοίτων στην αγορά εργασίας και σε θέσεις εργασίας, σε όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας.

Β. Χαρτογράφηση του τοπίου της πρακτικής άσκησης σήμερα στα ελληνικά πανεπιστήμια

Σε δείγμα 116 Σχολών και Τμημάτων σε 14 Πανεπιστήμια, με αντικείμενα σπουδών, στην πλειονότητά τους, συναφή με τις ανάγκες των επιχειρήσεων:

	Πανεπιστήμιο	Αριθμός σχολών και τμημάτων στα οποία εξετάζεται η πρακτική άσκηση
<i>Αριθμός Σχολών και Τμημάτων, στα οποία εξετάζεται η πρακτική άσκηση, και τα Πανεπιστήμια στα οποία ανήκουν</i>	ΠΑΔΑ	24
	Γεωπονικό Παν. Αθηνών	13
	Παν. Πατρών	9
	ΕΜΠ	9
	Παν. Πειραιώς	9
	ΟΠΑ	8
	ΑΠΘ	7
	Παν. Κρήτης	7
	Παν. Θεσσαλίας	6
	Παν. Αιγαίου	6
	Πολυτεχνείο Κρήτης	5
	Παν. Ιωαννίνων	5
	ΕΚΠΑ	4
	Παν. Πελοποννήσου	4
Σύνολο	116	

Η πρακτική άσκηση είναι κατά κανόνα προαιρετική

Η πρακτική άσκηση προσφέρεται, κατά κανόνα, στους φοιτητές ως προαιρετικό μάθημα επιλογής. Στις **85 από τις συνολικά 116 εξεταζόμενες Σχολές και Τμήματα**, η πρακτική άσκηση συγκαταλέγεται στα μαθήματα επιλογής, ενώ είναι υποχρεωτική σε μόλις **31 περιπτώσεις** (κυρίως στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής) (Δ1).

Από τα υπόλοιπα 12 Πανεπιστήμια και τις 70 Σχολές και Τμήματα που αντιστοιχούν σε αυτά, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική σε μόλις 9. Η παραπάνω γενική διαπίστωση δεν διαφοροποιείται σε καμία από τις 5 κατευθύνσεις σπουδών ενδιαφέροντος των επιχειρήσεων, όπως αποτυπώνεται στην έρευνα του ΣΕΒ προς τα μέλη του¹ (Δ2). Σε δύο μάλιστα από αυτές, στα «Οικονομικά/Διοίκηση Επιχειρήσεων» και στην «Πληροφορική», **δεν υπάρχει κάποια Σχολή ή Τμήμα στην οποία η πρακτική άσκηση να εντάσσεται στα υποχρεωτικά μαθήματα**. Μια από τις βασικές εξηγήσεις για την κυριαρχία του προαιρετικού χαρακτήρα της πρακτικής άσκησης πρέπει να αναζητηθεί στις αλλαγές που επέφερε στο χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το θεσμικό πλαίσιο των τελευταίων ετών και, ειδικότερα, στην ενσωμάτωση των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

¹ Η σειρά τοποθέτησης των κατευθύνσεων σπουδών στο διάγραμμα 3, καθώς και στο διάγραμμα 5, υπαγορεύεται από τις απαντήσεις που έδωσαν οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα του ΣΕΒ σχετικά με τις κατευθύνσεις σπουδών από τις οποίες θα προτιμούσαν να προέρχονται οι ασκούμενοι που υποδέχονται για πρακτική άσκηση.

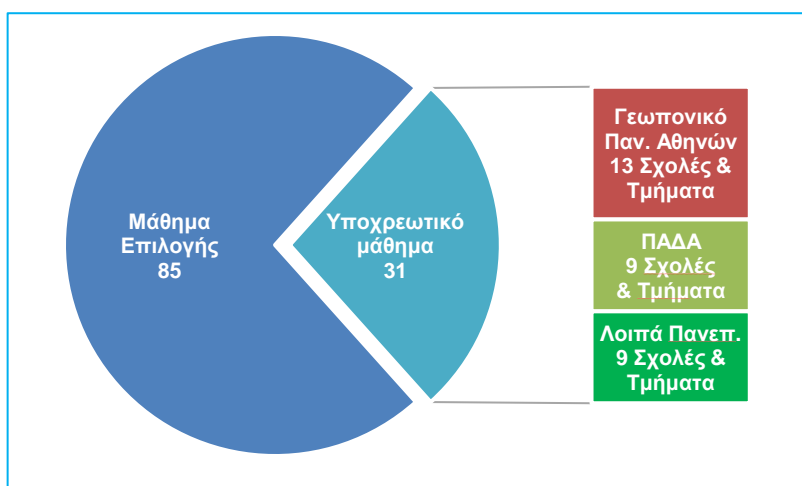

(ΤΕΙ) σε διάφορα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Η ενσωμάτωση ΤΕΙ σε Πανεπιστήμια ενίσχυσε τον προαιρετικό χαρακτήρα της πρακτικής άσκησης και συνέβαλε στο περιορισμό, την υποβάθμιση, ακόμα και την κατάργησή της.

Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση είχε ως αποτέλεσμα η πρακτική άσκηση στα πρώην ΤΕΙ, που έως τότε ήταν υποχρεωτική, να αντικατασταθεί από την πρακτική άσκηση των Πανεπιστημίων η οποία, όπως τεκμηριώθηκε παραπάνω, έχει ως επί το πλείστον προαιρετικό χαρακτήρα. Αυτό οδήγησε αναπόφευκτα σε δραστική μείωση του συνολικού αριθμού των ασκούμενων. Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα αισθητή σε ορισμένες τεχνικές ειδικότητες που περιλαμβάνονται στα πρώην ΤΕΙ και οι οποίες θεωρούνται σημαντικές για τις επιχειρήσεις.

Δ1. Κατανομή της πρακτικής άσκησης ως υποχρεωτικού μαθήματος και ως μαθήματος επιλογής

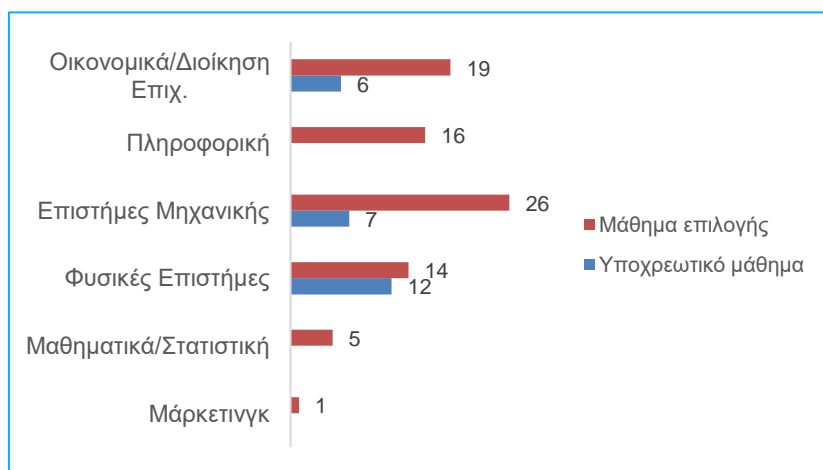
Πηγή: Πληροφορίες για την πρακτική άσκηση από τις σχετικές ιστοσελίδες, τους Κανονισμούς Πρακτικής Άσκησης και τους Οδηγούς Σπουδών των εξεταζόμενων Σχολών και Τμημάτων – Επεξεργασία στοιχείων: ΣΕΒ

Μέγεθος δείγματος: 116 Σχολές & Τμήματα

Δ2. Κατανομή της πρακτικής άσκησης ως υποχρεωτικού μαθήματος και ως μαθήματος επιλογής και ανά κατεύθυνση σπουδών

Πηγή: Πληροφορίες για την πρακτική άσκηση από τις σχετικές ιστοσελίδες, τους Κανονισμούς Πρακτικής Άσκησης και τους Οδηγούς Σπουδών των εξεταζόμενων Σχολών και Τμημάτων – Επεξεργασία στοιχείων: ΣΕΒ

Μέγεθος δείγματος: 106 Σχολές & Τμήματα

Είναι συνήθως περιορισμένης διάρκειας

Στα μισά περίπου από τα 113 Τμήματα, η πρακτική άσκηση διαρκεί από 1 έως 2 μήνες (Δ3) και μόλις σε 22 από αυτά ξεπερνάει τους τρεις μήνες. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι και σε αυτήν την κατανομή, και πιο συγκεκριμένα στην περίπτωση της διάρκειας πρακτικής άσκησης μεγαλύτερης των 3 μηνών, καταλυτική είναι η επίδραση του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο οποίο προβλέπεται τετράμηνη διάρκεια της πρακτικής άσκησης για το σύνολο των 13 Τμημάτων του. Σε ό,τι αφορά τη διάρκεια ανά κατεύθυνση σπουδών, με εξαίρεση τις «Φυσικές

Επιστήμες», όπου και πάλι η διαφοροποίηση οφείλεται στην επίδραση του Γεωπονικού Πανεπιστημίου², στις υπόλοιπες 4 κυριαρχεί η διάρκεια πρακτικής άσκησης από 1-2 μήνες (Δ4). Ακολουθεί η τρίμηνη διάρκειά της, ενώ σε ελάχιστες Σχολές και Τμήματα η πρακτική άσκηση διαρκεί περισσότερο από 3 μήνες.

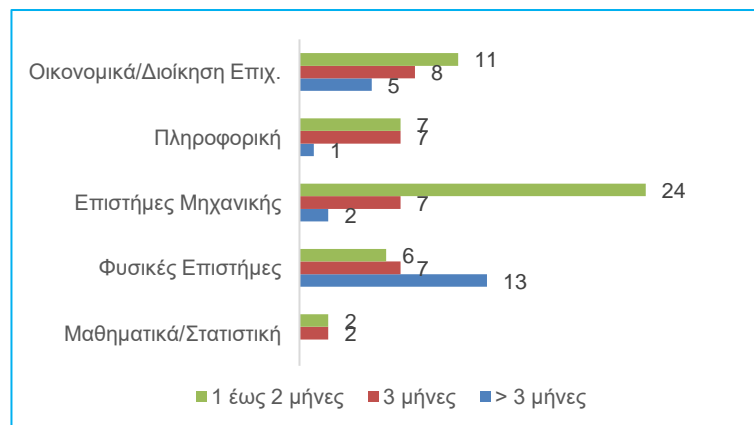
Όπως και στη διάσταση της υποχρεωτικότητας, η κατά κοινή ομολογία μικρή διάρκεια της πρακτικής άσκησης οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στην ενσωμάτωση των ΤΕΙ στα Πανεπιστήμια, η οποία οδήγησε σε αντικατάσταση της υποχρεωτικά εξάμηνης διάρκειας της πρακτικής με πρακτική άσκηση πολύ μικρότερης διάρκειας.

«... τη στιγμή που ο φοιτητής αρχίζει να αντιλαμβάνεται τι είναι μια βιομηχανική διαδικασία, τι είναι παραγωγή, τι είναι ποιοτικός έλεγχος, πως δουλεύει το μάρκετινγκ, ετοιμάζεται να φύγει.»

Χαράλαμπος Παπαχρήστος, ΧΗΤΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Δ3. Διάρκεια της πρακτικής άσκησης

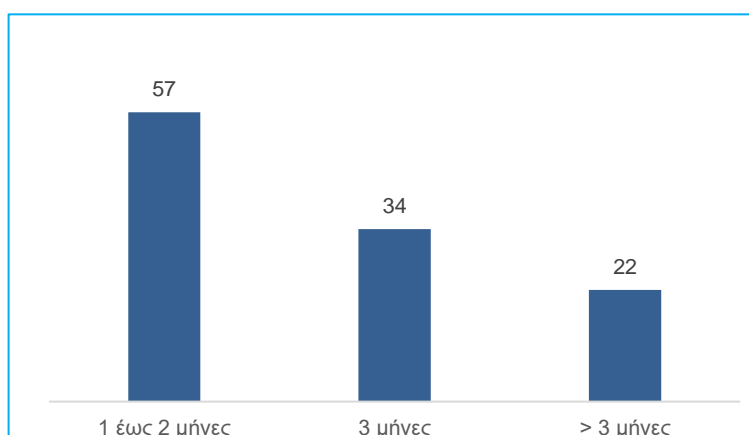
Πηγή: Πληροφορίες για την πρακτική άσκηση από τις σχετικές ιστοσελίδες, τους Κανονισμούς Πρακτικής Άσκησης και τους Οδηγούς Σπουδών των εξεταζόμενων Σχολών και Τμημάτων – Επεξεργασία στοιχείων: ΣΕΒ

Μέγεθος δείγματος: 102 Σχολές & Τμήματα

Δ4. Διάρκεια της πρακτικής άσκησης ανά κατεύθυνση σπουδών

Πηγή: Πληροφορίες για την πρακτική άσκηση από τις σχετικές ιστοσελίδες, τους Κανονισμούς Πρακτικής Άσκησης και τους Οδηγούς Σπουδών των εξεταζόμενων Σχολών και Τμημάτων – Επεξεργασία στοιχείων: ΣΕΒ

Μέγεθος δείγματος: 113 Σχολές & Τμήματα

² Τα 10 από τα συνολικά 13 Τμήματα του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών εντάσσονται στην κατεύθυνση σπουδών «Φυσικές Επιστήμες».

Η πρακτική άσκηση υλοποιείται, κατά κανόνα, το καλοκαίρι (Δ5)

Στις 30 από τις 52 περιπτώσεις του δείγματος, προβλέπεται υλοποίηση της πρακτικής άσκησης μόνο κατά τους θερινούς μήνες· σε 11 περιπτώσεις το χρονικό διάστημα υλοποίησής της περιλαμβάνει και τους θερινούς μήνες, ενώ σε 3 Σχολές και Τμήματα η πρακτική άσκηση υλοποιείται σε χρονικό διάστημα εξαιρουμένων των θερινών μηνών.

Μόνο 9 Σχολές και Τμήματα παρέχουν στους φοιτητές και στις επιχειρήσεις τη μέγιστη δυνατή ευελιξία, δηλαδή, τη δυνατότητα υλοποίησης της πρακτικής άσκησης σε οποιοδήποτε από τα 4 τρίμηνα του έτους.

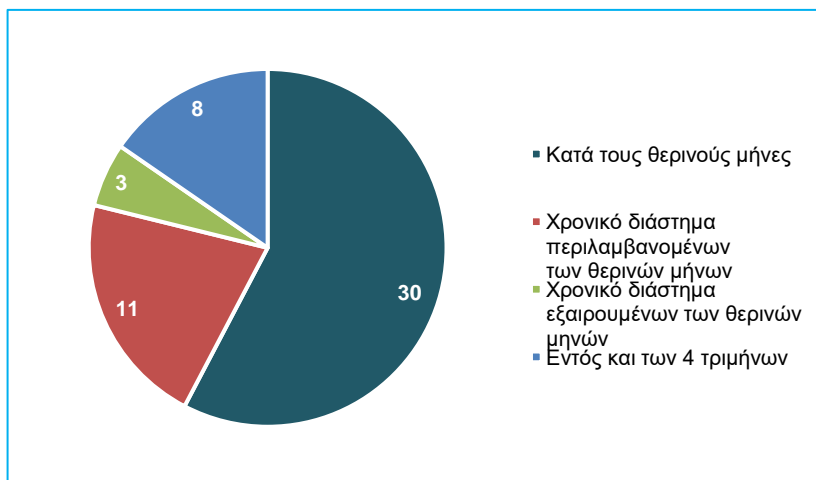
Όμως, η ευελιξία είναι σημαντική διάσταση καθώς σε αρκετούς κλάδους της οικονομίας η παραγωγική δραστηριότητα υπόκειται σε εποχικότητα με αποτέλεσμα να στερούνται, τόσο οι φοιτητές, όσο και οι επιχειρήσεις, τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν καλύτερα τα οφέλη της πρακτικής άσκησης, όπως θα συνέβαινε σε περιπτώσεις υποδοχής ασκούμενων σε περιόδους πλήρους παραγωγικής δραστηριότητας.

«...για να ξεπεράσουμε αυτή τη δυσκολία του καλοκαιριού, εδώ και πάρα πολλά χρόνια στη Σχολή μας, η πρακτική άσκηση άλλαξε και γινόταν τον Οκτώβριο. Πλέον τα τελευταία τρία χρόνια γίνεται τον Μάιο.»

Αν. Καθ. Άγγελος Τσακανίκας, ΕΜΠ

Δ5. Περίοδος υλοποίησης της πρακτικής άσκησης

Πηγή: Πληροφορίες για την πρακτική άσκηση από τις σχετικές ιστοσελίδες, τους Κανονισμούς Πρακτικής Άσκησης και τους Οδηγούς Σπουδών των εξεταζόμενων Σχολών και Τμημάτων – Επεξεργασία στοιχείων: ΣΕΒ

Μέγεθος δείγματος: 52 Σχολές & Τμήματα

Ισχυρή εξάρτηση της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ

Στο μεγαλύτερο αριθμό των πανεπιστημιακών Σχολών και Τμημάτων, τα προγράμματα ΕΣΠΑ αποτελούν κατ' ουσίαν την αποκλειστική πηγή χρηματοδότησης της πρακτικής άσκησης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη δυνατότητα διασφάλισης ενός σταθερού χρηματοδοτικού πλαισίου και την προσφορά επαρκών σε αριθμό και διάρκεια θέσεων.

Σε μικρό αριθμό ΑΕΙ, παράλληλα με τη χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, προβλέπονται και αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα (χρηματοδότηση από τους Φορείς Υποδοχής). Ενδεικτικά αναφέρονται το [Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών](#) (ΟΠΑ), το [Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης](#) (ΑΠΘ) και το [Πανεπιστήμιο Αιγαίου](#).

«... μάλλον η συγχρηματοδότηση της πρακτικής άσκησης από το Κράτος και τους Φορείς Υποδοχής, ή η χρηματοδότηση από τους Φορείς Υποδοχής, είναι το καταλληλότερο μέτρο, προς τα εκεί πρέπει να πάμε...»

Καθ. Αντώνης Κορωναίος, ΑΠΘ

Β. Η έρευνα του ΣΕΒ προς τα μέλη του

Ταυτότητα της έρευνας

Αριθμός μελών ΣΕΒ που συμμετείχαν στην έρευνα: 140

Προφίλ συμμετεχόντων: Μέλη ΣΕΒ (επιχειρήσεις και συλλογικοί φορείς εκπροσώπησής τους)

Διάρκεια έρευνας: 21/01/2021 έως 09/02/2021

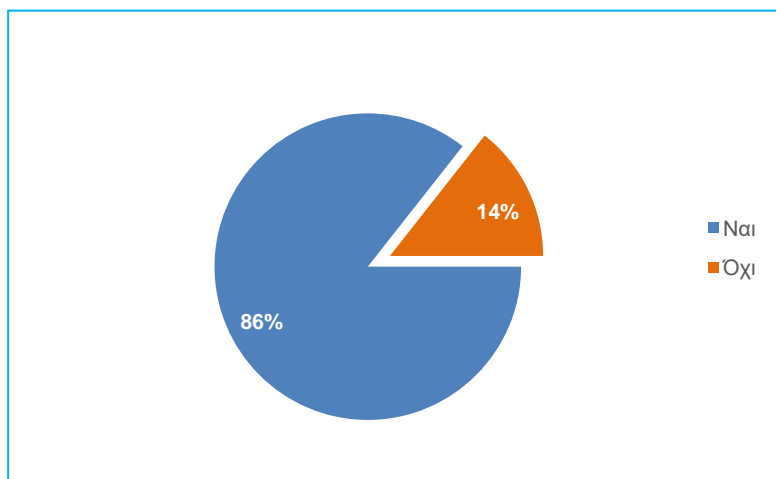
Τρόπος διενέργειας της έρευνας & αποδέκτες: Συμπλήρωση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου από στελέχη διοίκησης και επικεφαλής τμημάτων ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων

Προηγούμενη εμπειρία των επιχειρήσεων από την υποδοχή φοιτητών για πρακτική άσκηση (Δ6)

Το 86% των επιχειρήσεων στην έρευνα του ΣΕΒ προσφέρουν ή είχαν προσφέρει στο παρελθόν θέσεις πρακτικής άσκησης. Για τις υπόλοιπες, ως μεγαλύτεροι αποτρεπτικοί παράγοντες αναφέρονται η έλλειψη ενημέρωσης, η γραφειοκρατία αλλά και η απουσία ενδιαφέροντος ή το ασαφές διοικητικό πλαίσιο.

Δ6. Επιχειρήσεις που προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης

Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

Όσον αφορά τη συνεργασία με τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, οι επιχειρήσεις συνεργάζονται με τα περισσότερα Πανεπιστήμια της χώρας. Συχνότερες συνεργασίες σημειώνονται με το ΟΠΑ, το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, το ΕΜΠ, το ΕΚΠΑ.

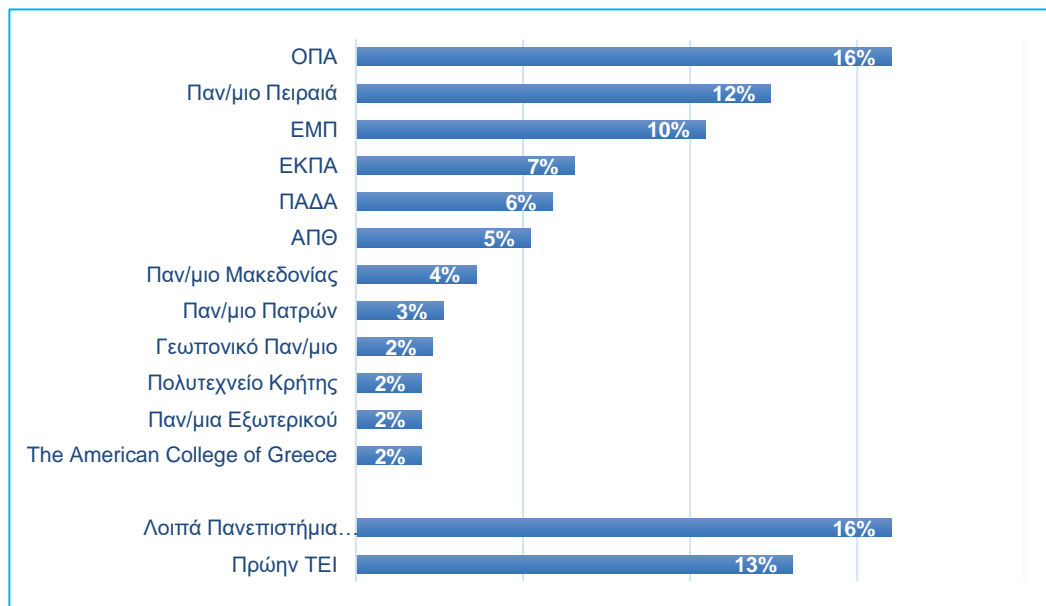
Δεύτερη συχνότερη συνεργασία ωστόσο σημειώνεται με τα πρώην ΤΕΙ (13%), υποδηλώνοντας την προτίμησή τους στην προσφορά θέσεων πρακτικής άσκησης, με σταθερό, εδώ και χρόνια, θεσμικό και διοικητικό πλαίσιο, υποχρεωτικό χαρακτήρα και εξάμηνη διάρκεια (Δ7).

... όσον αφορά την προστιθέμενη αξία της πρακτικής άσκησης των πρώην ΤΕΙ, ειδικά για τους μηχανολόγους, ηλεκτρολόγους, αυτοματιστές, είναι ό,τι καλύτερο ... και πράγματι, πολλούς από αυτούς τους έχουμε κρατήσει στη συνέχεια.»
Γιάννης Παπασπύρος, ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.

Δ7. Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με τα οποία συνεργάζονται οι επιχειρήσεις

Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

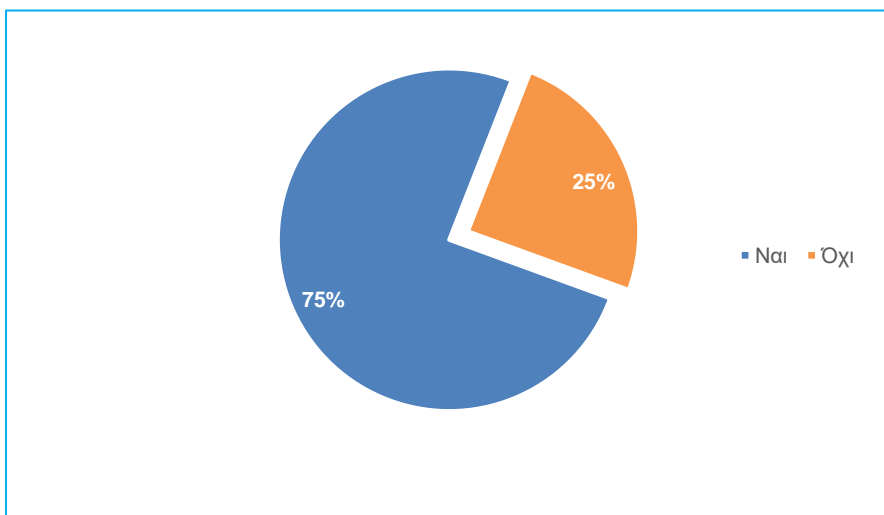

Οι απόψεις των επιχειρήσεων

Το 75% των επιχειρήσεων ενδιαφέρεται να συμμετέχει στη χρηματοδότηση μιας αναβαθμισμένης πρακτικής άσκησης (Δ8). Για τις επιχειρήσεις που δεν εξέφρασαν ενδιαφέρον, οι κυριότεροι λόγοι σχετίζονται με την τρέχουσα στρατηγική της επιχείρησης, με την προσφορά θέσεων στο πλαίσιο άλλου προγράμματος ή/και μέσα από την πρακτική άσκηση των ΑΕΙ, με το χαμηλό προσδοκώμενο όφελος σε σχέση με το κόστος και, τέλος, με προηγούμενη σχετική αρνητική εμπειρία. Να σημειωθεί ότι πολύ λίγες επιχειρήσεις επικαλέστηκαν την εφαρμογή δικού τους προγράμματος πρακτικής άσκησης.

Δ8. Εκδήλωση ενδιαφέροντος για τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση μιας αναβαθμισμένης πρακτικής άσκησης

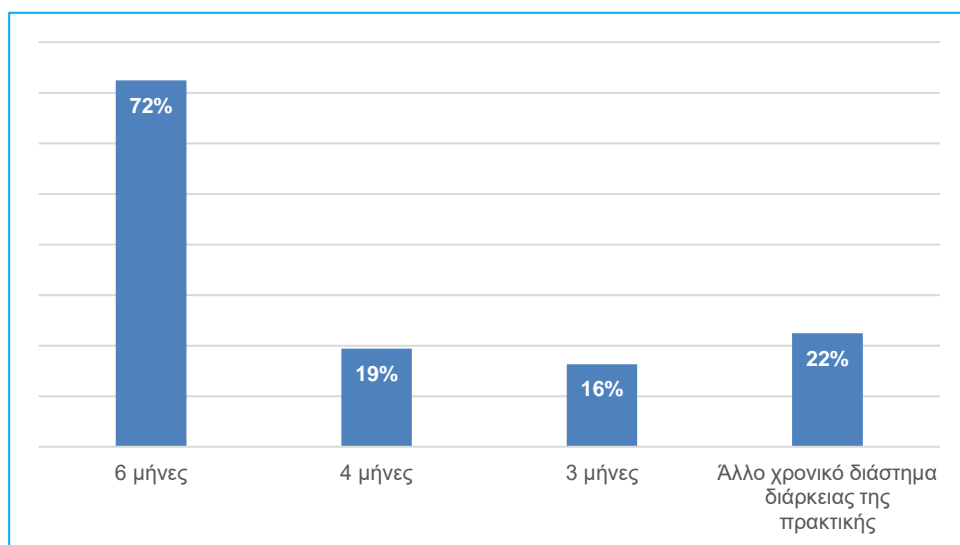
Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

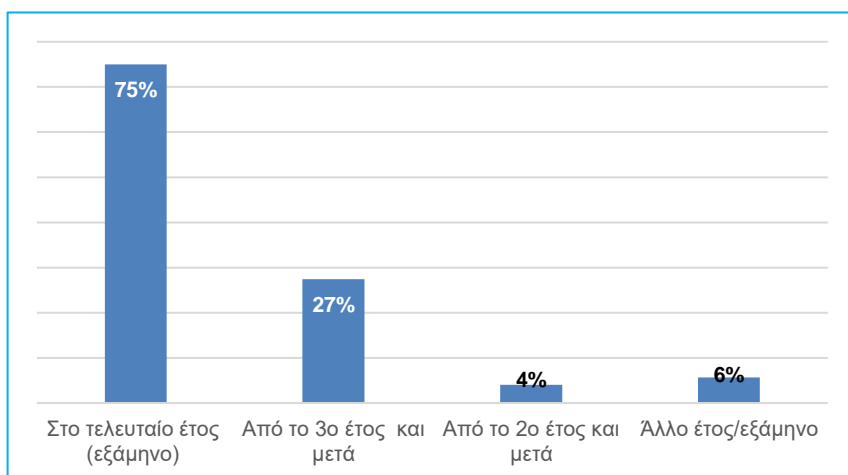
Παράλληλα, είναι σαφέστατη η προτίμηση των επιχειρήσεων για **πρακτική άσκηση μεγάλης διάρκειας κάτι που αναδεικνύει την** αναντιστοιχία με τα παρεχόμενα προγράμματα των Πανεπιστημίων (που δεν ξεπερνούν τους 3 μήνες τις περισσότερες φορές), Πιο συγκεκριμένα, το 72% θεωρεί ότι η πρακτική άσκηση πρέπει να έχει διάρκεια έξι μήνες· ορισμένες δε επιχειρήσεις προτείνουν ακόμη μεγαλύτερη διάρκεια, από 6-12 μήνες ή και μεγαλύτερη των 12 μηνών. Πολύ λιγότερες είναι οι επιχειρήσεις που προτιμούν πρακτική άσκηση διάρκειας 3 ή 4 μηνών (**Δ9**).

Δ9. Επιθυμητή διάρκεια της πρακτικής άσκησης
Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

Ως προς το χρονισμό της πρακτικής άσκησης, το 75% των επιχειρήσεων θεωρεί προτιμότερη την πρακτική άσκηση κατά το τελευταίο έτος (εξάμηνο) των σπουδών και πριν από τη λήψη του πτυχίου (**Δ10**). Επίσης, ορισμένες επιχειρήσεις θα ήθελαν να είχαν τη δυνατότητα να υποδέχονται ασκούμενους μετά τη λήψη του πτυχίου τους.

Δ10. Επιθυμητό έτος φοίτησης
Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

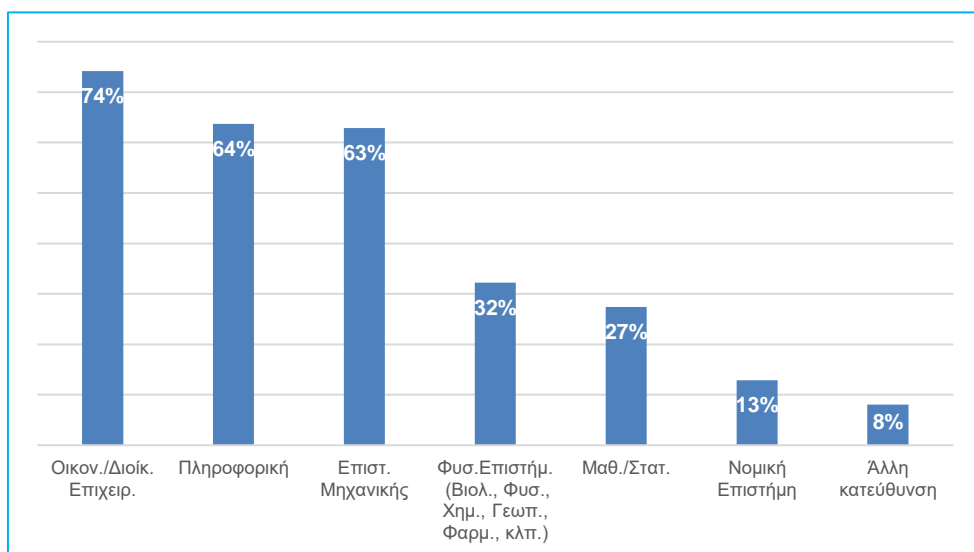

Ως προς τις κατευθύνσεις σπουδών με μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τις επιχειρήσεις, το 75% προτιμά Σχολές/Τμήματα **Οικονομικών και Διοίκησης Επιχειρήσεων**. Αρκετά υψηλά είναι, επίσης, τα ποσοστά που συγκέντρωσαν η **Πληροφορική** (64%) και οι **Επιστήμες Μηχανικής** (63%) (**Δ11**).

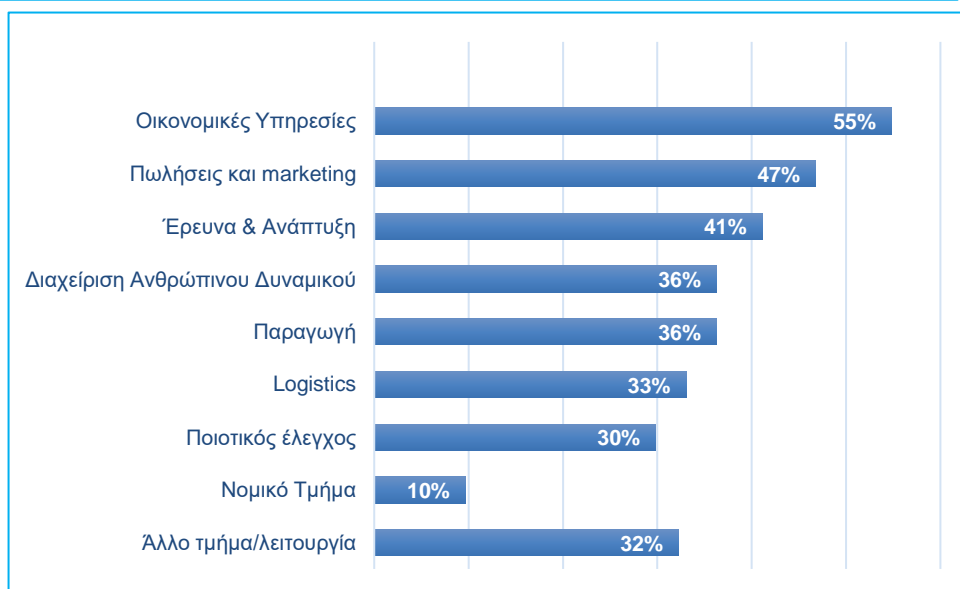
Σε όρους τμημάτων/λειτουργιών των επιχειρήσεων το ενδιαφέρον για ασκούμενους επικεντρώνεται στις **Οικονομικές Υπηρεσίες** (57%), **Πωλήσεις και Marketing** (47%) και **Έρευνα και Ανάπτυξη** (41%) (**Δ12**). Σημειώνεται η σχετικά μεγάλη προτίμηση των επιχειρήσεων για υποδοχή φοιτητών στα τμήματα **Πληροφορικής** (περιλαμβάνεται στην επιλογή «Άλλο τμήμα/λειτουργία»).

Δ11. Κατευθύνσεις σπουδών από τις οποίες προτιμούν οι επιχειρήσεις να υποδέχονται φοιτητές
Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

Δ12. Τμήμα/λειτουργία στο οποίο οι επιχειρήσεις ενδιαφέρονται να απασχολήσουν φοιτητές
Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

Ακολούθως, ζητήθηκε από τις επιχειρήσεις να αξιολογήσουν τη δυσκολία που ενδεχομένως θα αντιμετωπίσουν κατά την εφαρμογή συγκεκριμένων αρχών ενός προτεινόμενου, κατά την έρευνα, πλαισίου ποιότητας (Δ13).

Ο ΣΕΒ προτείνει βασικές αρχές του απαραίτητου πλαισίου ποιότητας για την πρακτική άσκηση

Τοποθέτηση κάθε ασκούμενου σε θέση πρακτικής άσκησης σχετική με το αντικείμενο σπουδών του • Πλήρης ενημέρωση επί των διατιθέμενων θέσεων πρακτικής άσκησης και του τρόπου επιλογής των υποψηφίων (π.χ. περιγραφή θέσης, όροι και συνθήκες πρακτικής άσκησης, προβλεπόμενη αμοιβή, τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις για την κάλυψη της θέσης, συνοπτική περιγραφή διαδικασίας επιλογής, τακτική επιχείρησης επί της δυνατότητας μετέπειτα πρόσληψης) • Προσφορά σε κάθε ασκούμενο προγράμματος εισαγωγής του στην επιχείρηση (π.χ. παρουσίαση της δομής και της λειτουργίας της επιχείρησης, περιήγηση στους χώρους, ενημέρωση για τους ισχύοντες κανόνες ασφάλειας και υγείας, δικαιώματα και υποχρεώσεις) • Παροχή υποστήριξης / καθοδήγησης σε κάθε ασκούμενο, μέσω ορισμού επόπτη του ασκούμενου (ο επόπτης εισάγει τον ασκούμενο στα καθήκοντα που αναλαμβάνει και είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση και την καθοδήγησή του) • Οργάνωση τακτικών συναντήσεων και αξιολόγηση κάθε ασκούμενου κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης (π.χ. σε ειδική 15μερη

ή 20ημερη συνάντηση, συζήτηση επόπτη – ασκούμενου σχετικά με την επίδοσή του, τα τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζει και τους τρόπους βελτίωσης ενδεχόμενων αδυναμιών του) • Τελική αξιολόγηση κάθε ασκούμενου (στο τέλος της πρακτικής άσκησης, ο επόπτης αξιολογεί τον ασκούμενο, διατυπώνοντας παράλληλα τυχόν προτάσεις για στοιχεία/δεξιότητες του ασκούμενου που χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης/ενίσχυσης) • Βεβαίωση πρακτικής άσκησης/συστατική επιστολή σε κάθε ασκούμενο (μετά το πέρας της πρακτικής άσκησης, η επιχείρηση δίνει στον ασκούμενο βεβαίωση, με τη διάρκεια, το αντικείμενο, την επίδοση και τα θετικά στοιχεία του χαρακτήρα του ασκούμενου από την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση) • Συμμετοχή σε διαδικασία αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης (μετά το πέρας της πρακτικής άσκησης, η επιχείρηση και κάθε ασκούμενος αξιολογούν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, συμπληρώνοντας σχετικό έντυπο).

«Απαραίτητο συστατικό: η έμφαση στην ποιότητα της πρακτικής άσκησης, με καθοδήγηση και υποστήριξη του ασκούμενου μέσα στην επιχείρηση και για όλο το διάστημα της πρακτικής άσκησης.»

Θανάσης Σταυράκος, Τσιμέντα TITAN

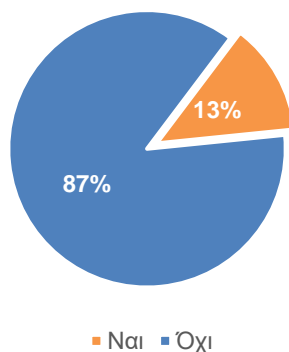
Από τις απαντήσεις διαφαίνεται ότι οι επιχειρήσεις έχουν, εν γένει, τη δυνατότητα να εφαρμόσουν χωρίς δυσκολία το προτεινόμενο στην έρευνα πλαίσιο ποιότητας (το 87% των επιχειρήσεων θεωρεί ότι δεν θα αντιμετωπίσει δυσκολίες στην εφαρμογή του). Αυτές που δήλωσαν ότι ενδέχεται να αντιμετωπίσουν πρόβλημα, εστιάζουν σε θέματα που αφορούν, κυρίως, την **οργάνωση τακτικών συναντήσεων/αξιολόγηση** κάθε ασκούμενου, την **παροχή υποστήριξης/καθοδήγησης** μέσω ορισμού επόπτη του ασκούμενου και, τέλος, τη **συμμετοχή σε διαδικασία αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης**. Αξίζει να αναφερθεί ότι οι δύο στις τρεις αρχές στις οποίες οι επιχειρήσεις επισημαίνουν ότι πιθανόν να συναντήσουν δυσκολίες, αφορούν σε διαδικασίες αξιολόγησης, γεγονός που πιθανόν υποδηλώνει την επιφυλακτικότητα ορισμένων επιχειρήσεων απέναντι στους επιδιωκόμενους στόχους της πρακτικής άσκησης.

«Στόχος της έκθεσης αξιολόγησης είναι να δίνεται ανατροφοδότηση για την πρακτική άσκηση και στα προγράμματα σπουδών, αλλά και σε όλους τους συμμετέχοντες, ώστε να καλύπτουμε τις προσδοκίες όλων των εμπλεκόμενων μερών.»

Επ. Καθ. Ειρήνη Νικάνδρου, ΟΠΑ

Δ13.
Αντιμετώπιση
δυσκολιών
στην
εφαρμογή
των αρχών
του
πλασίου
ποιότητας
Πηγή:
Έρευνα
ΣΕΒ, 2021

Αρχές Πλαισίου Ποιότητας

- Ενημέρωση επί των διατιθέμενων θέσεων πρακτικής άσκησης και του τρόπου επιλογής των υποψηφίων
- Τοποθέτηση ασκούμενου σε θέση πρακτικής άσκησης σχετική με το αντικείμενο σπουδών του
- Προσφορά προγράμματος εισαγωγής στην επιχείρηση
- Παροχή υποστήριξης / καθοδήγησης μέσω ορισμού επόπτη του ασκούμενου
- Οργάνωση τακτικών συναντήσεων και αξιολόγηση
- Τελική αξιολόγηση κάθε ασκούμενου
- Βεβαίωση πρακτικής άσκησης/συστατική επιστολή
- Συμμετοχή σε διαδικασία αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης

Προτάσεις των επιχειρήσεων για την αναβάθμιση της πρακτικής άσκησης

Οι περισσότερες επιχειρήσεις (περίπου 60%) θεωρούν ότι η **απλούστευση των διαδικασιών**, η **σταθερή χρηματοδότηση** και η **μεγαλύτερη διάρκεια** συνιστούν τις σημαντικότερες ενέργειες για τη βελτίωση εφαρμογής της πρακτικής άσκησης. Ακολουθούν, ως σημαντικότερες ενέργειες, η **πληρέστερη ενημέρωση** (41%) και η **βελτίωση του διοικητικού πλαισίου** (25%). Σε μικρότερο ποσοστό (8%) αναφέρονται: η καθιέρωση του υποχρεωτικού χαρακτήρα της πρακτικής άσκησης στα Πανεπιστήμια, η καθιέρωση ελάχιστης εξαμήνης διάρκειας, η δημιουργία ολοκληρωμένης πλατφόρμας ενημέρωσης/επικοινωνίας και η ευελιξία ως προς την περίοδο που πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση (**Δ14**).

«...να βρούμε ένα σταθερό, ένα ενιαίο πλαίσιο με ευελιξία, βέβαια, στην εφαρμογή, για να μπορέσουμε να το στηρίξουμε και να δώσουμε αξία στους ίδιους τους φοιτητές...»
Νταΐζη Θεοδώρου, Όμιλος ΟΤΕ

Για τις επιχειρήσεις:

Είναι **απαραίτητη η απλοποίηση και ενοποίηση των διαδικασιών** για την τοποθέτηση των ασκούμενων και ένα ενιαίο διοικητικό πλαίσιο.

Πρωταρχικό ζήτημα είναι, επίσης, η **διασφάλιση σταθερής χρηματοδότησης** της πρακτικής άσκησης ως συνθήκη για τη διαχρονική προσφορά θέσεων.

Το κόστος πρακτικής άσκησης δεν πρέπει να το επωμίζονται μόνες τους οι επιχειρήσεις.

Μείζον ζήτημα αποτελεί, επίσης, η **μεγαλύτερη διάρκεια** της πρακτικής άσκησης, προκειμένου να διασφαλίζεται η εξοικείωση τόσο με τις ειδικές απαιτήσεις της θέσης εργασίας όσο και με τη γενικότερη λειτουργία και φιλοσοφία της επιχείρησης. Επιπλέον, η αύξηση της διάρκειας της πρακτικής άσκησης ενισχύει την απασχολησιμότητα των φοιτητών και αυξάνει την ανταποδοτικότητα της επένδυσης που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις.

Τέλος, αναδεικνύεται το ζήτημα της **ενημέρωσης** για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης, γι' αυτό και επισημαίνεται η ανάγκη λειτουργίας οργανωμένου διαύλου επικοινωνίας μεταξύ επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και φοιτητών.

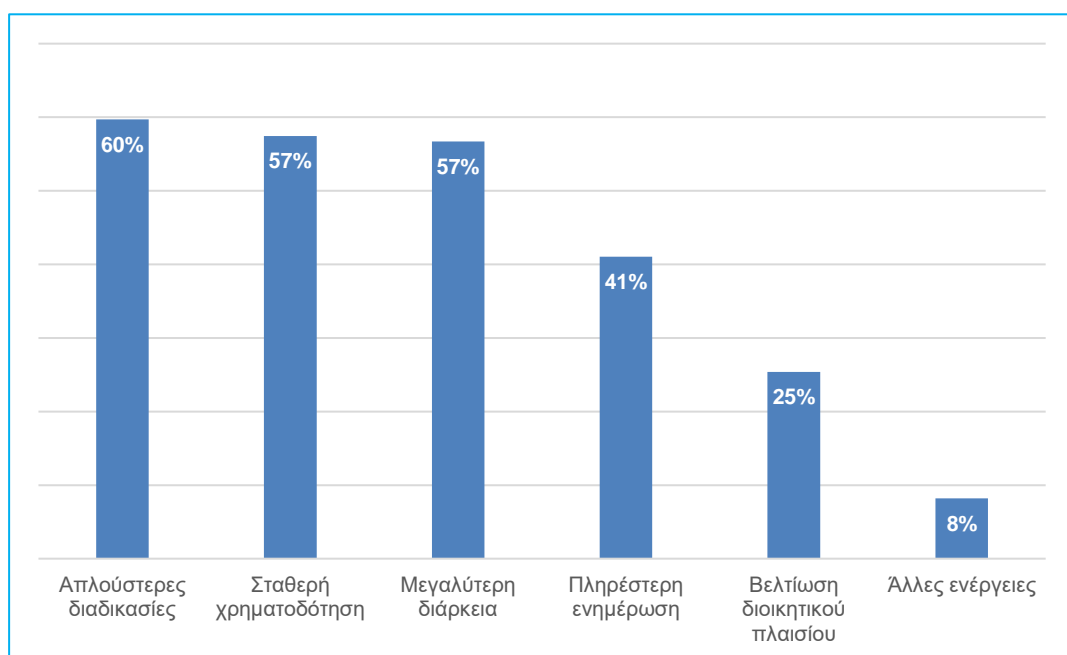

«Το ζήτημα της δικτύωσης, επικοινωνίας και συνεργασίας και οι συνέργειες μεταξύ πανεπιστημίων και φορέων απασχόλησης και αγοράς εργασίας είναι επίσης ένα κομβικό στοιχείο, το οποίο δεν έχει ακόμα επιλυθεί στο ελληνικό περιβάλλον σε ικανοποιητικό επίπεδο.»

Καθ. Παναγιώτης Τριβέλλας, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δ14. Ενέργειες για τη βελτίωση της πρακτικής άσκησης

Πηγή: Έρευνα ΣΕΒ, 2021

Για τις επιχειρήσεις, η βελτίωση της πρακτικής άσκησης επίσης περνάει από:

- την καθιέρωση της **υποχρεωτικότητάς** της
- την **ευελιξία**, τόσο ως προς την περίοδο υλοποίησης, όσο και ως προς τις συνθήκες πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης, ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης (π.χ. εργασία σε βάρδιες, ευχέρεια μετάβασης των ασκούμενων σε μονάδες παραγωγής σε βιομηχανικές περιοχές)
- τη δυνατότητα **τμηματικής υλοποίησης**, σε δύο χρονικές περιόδους
- την εκ των προτέρων **αξιολόγηση της ικανότητας** της ίδιας της επιχείρησης και των αναγκών της για την υποδοχή ασκούμενων
- την **αξιολόγηση και επιλογή** των ασκούμενων από την επιχείρηση
- την **αντιστοιχία των προσόντων** των ασκούμενων με τις ανάγκες της επιχείρησης και
- τη δυνατότητα **εναλλαγής αντικειμένων** κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ώστε τα στελέχη/εκπαιδευτές να μπορούν να παρέχουν το χρόνο, την υποστήριξη και την καθοδήγηση που χρειάζεται για την επίτευξη των στόχων της.

Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί ο προβληματισμός που τέθηκε από τις επιχειρήσεις για τη δυνατότητα να προσφέρουν θέσεις και να υλοποιήσουν την πρακτική άσκηση απρόσκοπτα, και υπό τις απαραίτητες συνθήκες για τους ασκούμενους και για τις ίδιες, εν μέσω της πανδημίας COVID-19.

Οικονομικά Στοιχεία Μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€311 δισ.
63% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€55 δισ.
45% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€72 δισ.
42% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€4,2 δισ.**
38% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
216.000
10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5,2 δισ.
18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,3 δισ.
29% συνόλου****

* 19.910 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2018 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

